

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **A. M.**, zast. Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem, se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2015, č. j. OAM-510/ZA-ZA14-K01-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 3. 2017, č. j. 4 Az 5/2015 - 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 16. 1. 2015, č. j. OAM-510/ZA-ZA14-K01-2014, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany, neboť žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Z odůvodnění rozhodnutí žalované vyplývá, že žalobce se zdržuje na území ČR od roku 1999, pravidelně však zemi původu navštěvoval. O mezinárodní ochranu žádal v ČR v minulosti již dvakrát, v roce 2014 byl rozhodnutím trestního soudu vyhoštěn na dobu tří let za řízení pod vlivem alkoholu. Poté žalobce opět požádal o mezinárodní ochranu. Uvedl, že v devadesátých letech měl na Ukrajině „problémy s mafiány“ a poté jej policie žádala, aby se stal jejím informátorem, což odmítl. Na to mu prý bylo sděleno, „že skončil“. Dle sdělení přátel se po žalobci v místě jeho ukrajinského bydliště „ptali“. Na Ukrajinu se vracet nechce, neboť tam nemá kde bydlet, v zemi je korupce a válečný stav, navíc má v Česku přítelkyni, která je také ukrajinská občanka.

[2] Městský soud rozsudkem ze dne 26. 3. 2017, č. j. 4 Az 5/2015 - 55, (dále jen „napadený rozsudek“), žalobu zamítl pro její nedůvodnost.

[3] Rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností. Stěžovatel uvedl, že kasační stížnost podává z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítá, že „*napadený rozsudek chybně dovozuje, že i přes radikální změnu poměrů na přelomu let 2014/2015 bylo možné v azylových řízeních využívat starších zpráv, tj. zpráv z před-majdanovského období*“; dále pak že „*napadený rozsudek se chybně omezuje na konstatování, že aktuálně (tj. až již k lednu 2015 či k březnu 2017) se konflikt na východě Ukrajiny omezuje na východní část této země, aniž bere v potaz hrozbu jeho rozšíření, která se v současné době jeví zhruba stejně aktuální jako před 2 lety, a rozhodně ji nelze považovat za zažehnanou*“; konečně že „*napadený rozsudek chybně ztotožňuje pojem soukromého života s životem rodinným a stejně jako žalovaný fakticky redukuje právo na soukromý život na možnost soužití s rodinnými příslušníky a opomíjí tak faktory jako je délka mého dosavadního pobytu v ČR, znalost jazyka, míra vazeb k Ukrajině aj.*“.

[5] Nejvyšší správní soud přistoupil k projednání kasační stížnosti proti rozsudku ve věci mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost podané kasační stížnosti a konstatoval, že je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a uplatňuje důvody přípustné pro kasační stížnost podle § 103 s. ř. s.

[6] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností podané kasační stížnosti. Podle § 104a s. ř. s. soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podle ustálené judikatury je kasační stížnost přijatelná, (a) pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, (b) pokud se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, (c) pokud je potřebné učinit tzv. judikaturní odklon, (d) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele (srov. usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[7] Stěžovatel neuvádí, v čem jeho stížnost přesahuje podstatně jeho vlastní zájmy a důvody pro přijatelnost neshledal ani Nejvyšší správní soud.

[8] K námitce neaktuálnosti zpráv použitých při azylovém řízení Nejvyšší správní soud uvádí, že touto otázkou se již zabýval a judikoval, že „*při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení, in: GYULAI, G.: Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU, Budapest, 2007)*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71).

[9] V daném případě není důvodu pochybovat o objektivitě zpráv Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 16. 4. 2014, ze dne 29. 5. 2014 a ze dne 1. 8. 2014, Informace Zastupitelského úřadu Kyjev ze dne 10. 3. 2014, Zprávy CRS pro Kongres USA, Steven Woehrel ze dne 24. 3. 2014, Výroční zprávy Freedom House z ledna 2014, Zpráv o stavu lidských práv na Ukrajině Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 15. 6. 2014 a 16. 9. 2014 a rovněž z aktuálního znění Infobanky ČTK: „Země světa, Ukrajina“

pokračování

(všechny součástí správního spisu). Jak zdroje, tak obsažené (zjištěné) informace splňují všechny výše uvedené požadavky.

[10] Co se týče samotné otázky neaktuálnosti zjištěných informací, podle názoru Nejvyššího správního soudu je aktuálnost zcela přiměřená tomu, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 6. 10. 2014, přičemž samotné správní rozhodnutí bylo vydáno dne 16. 1. 2015. Je tedy naprosto zřejmé, že ministerstvo při svém rozhodování vycházelo z informací, jejichž stáří bylo (převážně) pouze několik měsíců. Nadto je možné poukázat na to, že dne 13. 1. 2015 stěžovatel podepsal protokol o seznámení se s podklady rozhodnutí, přičemž nenavrhoval žádné jejich doplnění ani žádný z těchto podkladů nerozporoval.

[11] Ohledně námitky stěžovatele týkající se možného rozšíření ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny a s tím i ohrožení jeho osoby, je třeba odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS), podle které nestačí k udělení mezinárodní ochrany pouhá existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale žadateli musí v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma, např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. V situacích tzv. totálního konfliktu hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ozbrojený konflikt nemá charakter tzv. totálního konfliktu, musí žadatel „prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on“ (blíže viz rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, č. 1840/2009 Sb. NSS).

[12] K bezpečnostní situaci na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. i v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Azs 239/2015 – 26, kde konstatoval, že „Na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Rovněž tak nelze odhlédnout od skutečnosti, že místem pobytu stěžovatele na Ukrajině bylo město Borispol, které se nachází v Kyjevské oblasti tj. v severní části země, a tedy není ozbrojeným konfliktem dotčeno. Pokud stěžovatel uvádí, že konflikt se může v budoucnu rozšířit i na další oblasti Ukrajiny, jde o ničím nepodloženou spekulaci.

[13] Nejvyšší správní soud se ve své rozhodovací činnosti mnohokrát zabýval otázkou zásahu do rodinného a soukromého života a tím, za jakých situací by tento zásah představoval porušení mezinárodních závazků České republiky podle § 14a zákona o azylu (např. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71) V rozsudku ze dne 11. 6. 2009,

š. j. 9 Azs 5/2009 – 65, pak zdejší soud uvedl, že „*ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 2. 1996 ve věci Gül proti Švýcarsku, stížnost č. 23218/94, <http://echr.coe.int>) a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, resp. soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ze dne 6. 2. 2001 ve věci Bensaid proti Spojenému království, stížnost č. 44599/98)“.*

[14] Nejvyšší správní soud má za to, že v případě stěžovatele se o takovou výjimečnou situaci, kdy by již nutnost pouhého vycestování z území ČR byla nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života nejedná. Samotný dlouholetý pobyt na území ČR (podobně jako znalost českého jazyka a nezajištění ubytování v zemi původu) takový důvod nepředstavují a jiné konkrétní okolnosti stěžovatel neuvedl. Nelze též přehlédnout fakt, že žádost o mezinárodní ochranu podal stěžovatel až ve chvíli, kdy mu reálně hrozilo nucené opuštění ČR v důsledku pravomocně uloženého trestu vyhoštění. Pokud však stěžovatel hodlá svůj rodinný a soukromý život rozvíjet v České republice, pak by se měl snažit (po vypršení uloženého trestu vyhoštění) upravit svůj pobytový status dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, nikoli dle zákona o azylu.

[15] V posuzovaném případě se tedy nejedná o právní otázky, které by nebyly v judikatuře Nejvyššího správního soudu vyřešeny, nebo by k nim bylo přistupováno rozdílně, a stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly potřebu judikaturního odklonu. Závěry městského soudu jsou v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu a jeho rozsudek neobsahuje vady, které by měly dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[17] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2017

pokračování

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu